

3. DRØFTELSE: OPFØLGNING PÅ SOCIAL- OG PSYKIATRIUDVALGETS RESULTATER OG PERSPEKTIVER FOR YDERLIGERE POLITIKUDVIKLING 2018-2021

INDSTILLING

Administrationen indstiller over for social- og psykiatriudvalget:

1. at drøfte social- og psykiatriudvalgets arbejde i indeværende valgperiode, som vil indgå i en samlet afrapporteringssag, der forelægges for regionsrådet den 14. december 2021, herunder:
  - a) drøfte udvalgets resultater og vigtigste aktiviteter.
  - b) drøfte forslag til temaer inden for udvalgets ressort som udvalget vil anbefale, at der arbejdes mere fokuseret med i kommende valgperiode.
  - c) drøfte om regionsrådet i kommende valgperiode bør overveje at uddelegere yderligere beslutningskompetence til social- og psykiatriudvalget på specifikke områder/puljer.

POLITISK BEHANDLING

Drøftet, idet udvalget bemærkede, at de vil anbefale et nyt udvalg:

- at der arbejdes videre med pejlemærkerne i den nuværende treårsplan ud fra intentionerne i regeringens kommende 10-årsplan
- at der fokuseres på at støtte psykiatrien i at levere kerneydelser
- at et kommende udvalg fortsætter med at besøge Region Hovedstadens Psykiatris institutioner mv.

BAGGRUND

Social- og psykiatriudvalget får på det sidste udvalgmøde i november 2021 lejlighed til at drøfte udvalgets resultater og arbejde som input til en samlet afrapportering til regionsrådet den 14. december 2021. Udover at følge op på udvalgets konkrete resultater og aktiviteter lægges der med sagen også op til, at udvalget kan komme med input til, hvilke yderligere temaer, som udvalget anbefaler, der bør ske (yderligere) politikudvikling på i kommende valgperiode 2022-2025.

SAGSFREMSTILLING

Med denne sag lægges der op til, at social- og psykiatriudvalget drøfter udvalgets resultater og arbejde som input til den politiske og administrative forberedelse af kommende valgperiode 2022-2025.

Social- og psykiatriudvalgets arbejdsområder

Social- og psykiatriudvalget har ifølge den på nuværende tidspunkt gældende Styrelsesvedtægt for Region Hovedstaden til opgave at formulere den politik, som regionen skal føre på social- og psykiatriområdet. Det indebærer, at udvalget skal sætte den overordnede retning og mål for udviklingen af psykiatrien. Det gælder både i forhold til at sikre fokus på den behandling og de tilbud, patienten modtager på hospitalerne, men også i at sikre hensigtsmæssige overgange mellem psykiatri og somatik i forhold til mennesker, der lider af såvel psykiske som fysiske sygdomme. Af Styrelsesvedtægten for Region Hovedstaden fremgår det, at der skal ske politikopfølgning på følgende opgaveområder:

- Handleplan for psykiatrien, herunder erfaringsopsamling med ikke medicinske metoder og en helhedsorienteret tilgang til behandling
- Overgange mellem børne- og ungdomspsykiatrien til voksenpsykiatrien
- Indsats for patienter med samtidig psykisk og somatisk sygdom, herunder indsats mod misbrug
- Kortlægning af udviklingen i den kommunale og den regionale psykiatriindsats, herunder kommunernes hjemtagelse af færdigbehandlede
- Inddragelse af pårørende i psykiatrien
- Kvalitet i servicetilbud
- Driftsmål på psykiatriområdet, herunder overholdelse af ventetider, udredningsgaranti og anvendelse af tvang

Social- og psykiatriudvalget har arbejdet med en lang række emner inden for psykiatrien og det sociale område. I nedenstående er de overordnede temaer og pejlemærker beskrevet.

Sammen om Psykiatriens Udvikling - Treårsplan 2020-2022

Social- og psykiatriudvalgets primære fokusområde har i konstitueringsperioden været forberedelse, udarbejdelse og opfølgning på "Sammen om psykiatriens udvikling - Treårsplan 2020-2022", som er Regionsrådets treårige plan for psykiatriens udvikling. Treårsplan 2020-2022 er delt op i 7 temaer, som er følgende:

- Recovery
- Samarbejde med kommuner, praksissektoren og civilsamfund
- Bedre forløb for børn og unge
- Forebyggelse af tvang
- Lighed i sundhed
- Psykisk sygdom og misbrug
- Rekruttering, fastholdelse og arbejdsmiljø

Treårsplan 2020-2022 kommer således ind på mange af de områder, som fremhæves i Region Hovedstadens styrelsesvedtægt samt konstitueringsaftale. Treårsplanen er forberedt, udarbejdet og fulgt op på i et tæt samarbejde med samarbejdspartnere i særdeleshed Psykiatriforeningernes Fællesråd, medarbejdere og Region Hovedstadens Psykiatri. Der blev i forbindelse med udarbejdelse af treårsplanen holdt temadrøftelser om samtlige temaer i planen, workshop om sammenhængen mellem psykiatri og somatik. Der har endvidere været afholdt et inspirationsmøde, som blev holdt indledningsvist i processen i forbindelse med udarbejdelse af treårsplanen, hvor der blev indhentet inspiration til

treårsplanen fra en bred vifte af interessenter. Derudover kan det nævnes, at Psykiatriforeningernes Fællesråd deltog i en stor del af social- og psykiatriudvalgets temadrøftelser i forbindelse med arbejdet med treårsplanen.

Med finanslovsaftalen for 2020 og budgetaftalen for 2021 udmøntede regionen 141 mio. kr. til Region Hovedstadens Psykiatri. Midlerne understøtter Treårsplan 2020-2022 og sikrer en stærk udvikling af Region Hovedstadens Psykiatri. Derudover er der med budget 2022 udmøntet 24,1 mio. kr., som ligeledes understøtter implementering af en lang række af de initiativer, der foreslås i Treårsplan 2020-2022. Forinden blev i valgperioden med budget 2020 bevilget 52,1 mio. kr. og med budget 2019 blev bevilget 63,0 mio. kr. til psykiatriområdet.

Dialogmøder med Psykiatriforeningernes Fællesråd

Social- og psykiatriudvalget holder to gange årligt dialogmøder med Psykiatriforeningernes Fællesråd. På møderne drøftes et emne, som Psykiatriforeningernes Fællesråd vælger, og der orienteres om social- og psykiatriudvalgets arbejde. På møderne henter social- og psykiatriudvalget inspiration til udvalgets arbejde. Et godt eksempel på dette er den inspiration, som udvalget har fået i forbindelse med arbejdet med Treårsplan 2020-2022. På de seneste to møder med Psykiatriforeningernes Fællesråd har temaerne været: 1) styrkelse af det gode samarbejde med civilsamfundet og erfaringer fra pandemien og 2) Region Hovedstadens Psykiatri's nye pårørendepolitik. Møderne bidrager til at fastholde en tæt kontakt mellem medlemmerne af social- og psykiatriudvalget og Psykiatriforeningernes Fællesråd.

Årligt temamøde mellem Region Hovedstadens politikere og medarbejdere og ledere i Region Hovedstadens Psykiatri

Social- og psykiatriudvalget har siden 2017 årligt holdt et temamøde mellem politikere, medarbejdere og ledere i psykiatrien. Temamødet i 2020 om arbejdsmiljø, fastholdelse og rekruttering blev dog grundet COVID-19 situationen udskudt til 2021. Formålet med møderne er at styrke dialogen mellem regionens politikere, medarbejderne og ledere på de psykiatriske centre, særligt om de emner og områder, som indeholder dilemmaer og er svære at arbejde med.

Udmøntning af pulje til samarbejdsprojekter med kommunerne og civilsamfundet

Det blev med budgetaftale 2019 besluttet, at man i Region Hovedstaden ønskede en mere sammenhængende psykiatri. Der blev derfor afsat 2 mio. kr. til en pulje til samarbejdsprojekter med kommuner og civilsamfund. I 2020 blev puljen udvidet til 3,5 mio. kr. og herefter 3 mio. kr. de efterfølgende år frem til 2023. Alle årene er der reserveret 0,5 mio. kr. til et samarbejdsprojekt med det anonyme rådgivningstilbud Headspace. Det er social- og psykiatriudvalget, der på vegne af Regionsrådet årligt uddeler midler fra puljen til tværsektorielle samarbejdsprojekter. Puljen skal sikre en mere sammenhængende psykiatri og nedbryde barrierer på tværs af sektor-overgange, så der skabes netværk og dialog mellem Region Hovedstadens Psykiatri, kommuner og civilsamfund.

Studietur til Holland og løbende besøg og dialog med Region Hovedstadens Psykiatri's centre mv.

Social- og psykiatriudvalget var fra den 20. - 22. januar 2019 på studietur til Amsterdam i Holland. Formålet var at hente inspiration og input til at styrke og udvikle regionens opgaveløsning på social- og psykiatriområdet. Der er i Holland tradition for at samarbejde om indsatsen på tværs af sektorer. Et eksempel på dette er den hollandske version af F-ACT, som kaldes ACT modellen. ACT står for Assertive Community Treatment, hvilket på dansk kan oversættes til udgående og opsøgende behandling. Studieturen lå i naturlig forlængelse af den fokus og udbygelse, der har været af F-ACT teams i Region Hovedstaden.

Social- og psykiatriudvalget - udvalget som sådan eller enkelte medlemmer heraf - besøger løbende Region Hovedstadens Psykiatri's centre mv. Besøgene har været begrænset grundet COVID-19 situationen i 2020 og 2021.

Socialområdet

Foruden ovenstående har social- og psykiatriudvalget tæt fulgt arbejdet i Den Sociale Virksomhed. På dette område har der specielt været fokus på:

- Evaluering af det specialiserede socialområde
- Rammeaftaler på det specialiserede socialområde
- Brug af tvang på de sociale institutioner
- Byggesager på socialområdet

Forslag til temaer og anbefalinger til næste valgperiodes arbejde på Social- og psykiatriudvalgets politikområder

Eksisterende og kommende politiske planer for psykiatrien i Region Hovedstaden

"Sammen om Psykiatriens udvikling - Treårsplan 2020- 2022" var en udbygelse af "Den fortsatte udvikling af psykiatrien i Region Hovedstaden - Psykiatriudvalgets treårsplan 2017-2019". For begge planers vedkommende er der tale om brede visionære planer, som dækker psykiatriområdet bredt set. Et kommende social- og psykiatriudvalg vil i 2022 skulle arbejde videre med realisering af ambitionerne i den nuværende treårsplan. Administrationen finder det oplagt, at der ikke udarbejdes en ny treårsplan, men at der arbejdes videre med pejlemærkerne i den nuværende treårsplan og tidligere treårsplan, og at treårsplanen revideres ud fra intentionerne/indholdet i regeringens kommende 10-årsplan.

Den nationale 10-års plan for psykiatrien

10-års planen for psykiatrien er regeringens kommende vision for fremtidens psykiatri. Det forventes, at fokus i planen bl.a. bliver forebyggelse af psykisk sårbarhed, bedre sammenhæng på tværs af regioner og kommuner og indsatsen for børn og unge samt for mennesker, der både har et misbrug og en psykisk lidelse. Tidsplanen for arbejdet med 10-årsplanen er blevet udskudt et par gange og forventes nu at munde ud i et fagligt oplæg, der sendes i høring i fjerde kvartal 2021. Efter høringen vil der være en politisk proces med involvering af partier og organisationer. På baggrund af denne høring forventes regeringen i begyndelsen af 2022 at komme med deres udspil til 10-årsplanen for psykiatri.

Administrationen foreslår, at arbejdet og implementeringen af den kommende 10-årsplan vil være et fokusområde for det kommende social- og psykiatriudvalg.

Evaluering af det specialiserede socialområde

Regeringen har i Aftale om Finansloven for 2020 aftalt at iværksætte en evaluering af den nuværende planlægning og organisering af handicapområdet med henblik på at styrke indsatsen, den nationale vidensdeling og sikre den mest hensigtsmæssige opgavefordeling mellem kommuner og regioner. Ifølge kommissoriet for evalueringen er der brug for at styrke det specialiserede socialområde. Retssikkerheden skal højnes, og der skal være de rette specialiserede tilbud, anbringelsessteder og indsatser af høj kvalitet, der svarer til borgernes behov, så udsatte børn, unge og voksne med handicap eller andre særlige behov får de bedste muligheder for at leve et selvstændigt og meningsfyldt liv på egne

præmisser. Evalueringen er stadig under udarbejdelse og skal danne grundlag for at nå frem til en national specialeplanlægning på det specialiserede socialområde.

Administrationen foreslår, at dette bliver et fokusområde i den kommende konstitueringsperiode.

Delegeret kompetence til social- og psykiatriudvalget

Social- og psykiatriudvalget har ikke budgetansvar. Udvalget har imidlertid fået delegeret kompetence fra regionsrådet på følgende områder:

- Udmøntning af pulje på 2,5 mio. kr. til samarbejdsprojekter med kommunerne og civilsamfundet
- Godkendelse af ansøgninger til Satspulje 2019-2022 inden for udvalgets ressort
- Afgivelse af høringsvar til ministerier, styrelser mv. på ressortområde.

Fortsat tæt samarbejde med civilsamfund og Region Hovedstadens Psykiatri mv.

Social- og psykiatriudvalget opfordrer et kommende social- og psykiatriudvalg til at fortsætte med at besøge Region Hovedstadens Psykiatris institutioner og møde både medarbejdere og patienter samt patient- og pårørendeorganisationer, herunder fortsætte med at holde de to årlige møder med Psykiatريفoreningernes Fællesråd og det årlige temamøde mellem politikere og medarbejdere og ledere i Region Hovedstadens Psykiatri.

KONSEKVENSER

På baggrund af udvalgets drøftelser, input og anbefalinger udarbejder administrationen et opsamlende notat, der vil indgå som bilag til den samlede afrapportering af de stående udvalgs arbejde på regionsrådets møde den 14. december 2021.

POLITISK BESLUTNINGSPROCES

Sagen forelægges social- og psykiatriudvalget den 27. oktober 2021. Herefter indgår sagen i en samlet afrapportering til FU på møde den 7. december 2021 og Regionsrådet den 14. december 2021.

DIREKTØRPÅTEGNING OG KONTAKTPERSON

Charlotte Hosbond / Carine Heltberg

JOURNALNUMMER

21036482